

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 26. syyskuuta 2023
(OR. en)

13366/23

INF 215
API 159

SAATE

Lähettiläjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	13. syyskuuta 2023
Vastaanottaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2023) 523 final
Asia:	KOMISSION KERTOMUS Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi annetun asetuksen (EY) N:o 1049/2001 soveltamisesta vuonna 2022

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2023) 523 final.

Liite: COM(2023) 523 final

Bryssel 13.9.2023
COM(2023) 523 final

KOMISSION KERTOMUS

Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi annetun asetuksen (EY) N:o 1049/2001 soveltamisesta vuonna 2022

Sisällysluettelo

1.	Johdanto	2
2.	Tietojen ja asiakirjojen asettaminen saataville rekisterien ja internetsivustojen välityksellä	3
3.	Asiakirjoihin tutustumista koskevien hakemusten tarkastelu	4
3.1.	Hakemusten määrä (liitteessä olevat taulukot 3 ja 4).....	4
3.2.	Hakemusten jakautuminen Euroopan komission osaston mukaan (liitteessä oleva taulukko 5)	5
4.	Tutustumisoikeudesta tehtävien poikkeusten soveltaminen	6
4.1.	Myönnetyn tutustumisoikeuden tyyppi (liitteessä olevat taulukot 8 ja 9)	7
4.2.	Tutustumisoikeutta koskevien poikkeusten käyttö (liitteessä oleva taulukko 10).....	8
5.	Kantelut Euroopan oikeusasiamiehelle	9
6.	Asiakirjoihin tutustumista koskeva uusi oikeuskäytäntö	10
6.1.	Unionin tuomioistuin	10
6.1.1.	Menettelysääntöjen selventäminen	10
6.2.	Unionin yleinen tuomioistuin.....	10
6.2.1.	Aineellisten sääntöjen selventäminen	12
6.3.	Euroopan komissiota vastaan vuonna 2022 nostetut uudet kanteet	12

1. JOHDANTO

Tämä vuosikertomus on laadittu Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 1049/2001¹ (jäljempänä ’asetus (EY) N:o 1049/2001’) 17 artiklan 1 kohdan mukaisesti. Kertomus koskee asetuksen (EY) N:o 1049/2001 täytäntöönpanoa vuonna 2022 ja perustuu tilastotietoihin, joista esitetään tiivistelmä liitteessä². Kertomuksessa viitataan myös Euroopan oikeusasiamiehen havaintoihin asetuksen (EY) N:o 1049/2001 täytäntöönpanosta Euroopan komissiossa sekä EU:n tuomioistuinten tuomioihin.

Avoimuus, lahjomattomuus ja vastuuvellisuus ovat oikeusvaltioon perustuvan demokratian ehdottomia edellytyksiä. Ne ovat keskeisiä periaatteita, joilla edistetään hyvää hallintotapaa, lisätään luottamusta päätöksentekoprosessiin ja parannetaan siten julkisten instituutioiden legitimitettä ja uskottavuutta. Euroopan komission avoimuussitoumuksen kulmakivenä on sen turvaaminen, että kansalaisten oikeus tutustua toimielinten hallussa oleviin asiakirjoihin toteutuu tehokkaasti.³

Vuosi 2022 alkoi pandemian jälkeisen, NextGenerationEU-välineellä tuetun elpymisen luomassa toivon ilmapiirissä. Venäjän provosoimaton ja perusteeton sotilaallinen hyökkäys Ukrainaa vastaan on kuitenkin vaikuttanut 24. helmikuuta 2022 lähtien asetuksen (EY) N:o 1049/2001 nojalla esitettyjen asiakirjapyyntöjen määrään ja luonteeseen.

Tilastot kuvastavat vuonna 2022 saatujen hakemusten ja niihin annettujen vastausten määrää.⁴ Niistä saadaan tarkempaa tietoa edellisiin vuosiin verrattuna sen jälkeen, kun tietoihin on tehty tavanomaiset koodaukseen liittyvät korjaukset.⁵ Tiedot tapauksista, joissa pyydetty asiakirjat on annettu kokonaan tai osittain tutustuttaviksi 4 luvussa tarkemmin kuvatulla tavalla, vahvistavat sen, että Euroopan komissio on sitoutunut oikeuteen tutustua asiakirjoihin osana yleistä avoimuuspolitiikkaansa.

Euroopan komission eri pääosastot ja yksiköt käsittelevät asiakirjoihin tutustumista koskevat alkuperäiset pyynnöt hajautetusti.

Uudistetut hakemukset käsittelee *avoimuudesta, asiakirjahallinnosta ja asiakirjojen julkisuudesta vastaava pääsihteeristön yksikkö*, jotta voidaan varmistaa alkuperäisten vastauksien riippumaton hallinnollinen tarkastelu.

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 1049/2001, annettu 30 päivänä toukokuuta 2001, Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi (EYVL L 145, 31.5.2001, s. 43–47).

² Jollei toisin mainita, tässä kertomuksessa esitetyt tilastot perustuvat Euroopan komission tietojärjestelmän sovelluksista 31. joulukuuta 2022 saatuihin lukuihin, jotka on saatettu ajan tasalle myöhemmin tehdyillä koodaukseen liittyvillä korjauksilla. Kertomuksen selostusosassa prosenttiluvut on pyöristetty lähimpään desimaaliin.

³ https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/new-push-european-democracy_fi

⁴ Tilastotiedot eivät kuvasta pyydettyjen tai (osittain) tutustuttaviksi annettujen asiakirjojen määrää, joka oli huomattavasti suurempi, koska yksittäiset hakemukset saattavat koskea useita asiakirjoja tai jopa tiettyä aihetta tai menettelyä koskevaa asiakirjakokonaisuutta.

⁵ Tästä syystä tässä kertomuksessa ja edellisissä kertomuksissa esitetyt luvut saattavat hieman erota toisistaan.

Yksikkö hallinnoi myös aiemmin koko komissiossa sisäisessä käytössä ollut GestDem-tietojärjestelmää, jolla asiakirjoihin tutustumista koskevia alkuperäisiä ja uudistettuja hakemuksia käsitellään. Samanaikaisesti komissio sai vuonna 2022 kehitettyä valmiiksi nykyisen EASE-tietojärjestelmänsä (Electronic Access to European Commission Documents), jonka avulla näitä hakemuksia käsitellään sähköisessä verkkoportaalissa. Komissio otti EASE-tietojärjestelmän käyttöön syyskuussa 2022. Siinä on kaksi osaa:

- (1). uusi verkkoportaali, jonka kautta kuka tahansa voi – muiden toimintojen ohella – hakea lisätietoja oikeudesta tutustua asiakirjoihin, toimittaa alustavia ja uudistettuja hakemuksia, saada ohjeita, seurata käynnissä olevia ja aiempia tapauksia, hallita henkilötietojaan, olla yhteydessä komissioon, vastaanottaa vastauksen sähköisesti ja hakea muille hakijoille tutustuttavaksi annettuja asiakirjoja⁶; ja
- (2). uusi asianhallintajärjestelmä, jonka avulla komission henkilöstö voi rekisteröidä, jakaa oikeaan yksikköön ja käsitellä asiakirjoihin tutustumista koskevia hakemuksia.

Uusi tietojärjestelmä on nyt korvannut vanhan GestDem-tietojärjestelmän ja tuo merkittäviä tehokkuusetuja, minkä ansiosta osaltaan komission asiakirjoihin tutustumista koskevien hakemusten toimittaminen ja käsittely on jatkossa entistä automatisoidumpaa, selkeämpää ja avoimempaa sekä suurelle yleisölle että komissiolle.

Historiallisten arkistojen yksikkö, jäljempänä 'arkisto', avustaa komission osastoja aiempien komission jäsenten ja heidän kabinettiensä arkistoihin liittyvien asiakirjoihin tutustumista koskevien hakemusten käsittelyssä. Arkisto tarjosi vuonna 2022 apuaan 145 tapauksessa⁷: eniten pääsihteeristölle (43) ja kilpailun (21), koulutuksen, nuorisosioiden, urheilun ja kulttuurin (20), oikeus- ja kuluttaja-asioiden (19), henkilöstöhallinnon ja turvallisuustoiminnan (19) sekä kauppapolitiikan (17) pääosastoille.

2. TIETOJEN JA ASIAKIRJOJEN ASETTAMINEN SAATAVILLE REKISTERIEN JA INTERNETSIVUSTOJEN VÄLITYKSELLÄ

Euroopan komissio julkaisee ennakoivasti monenlaisia oikeudellisia, poliittisia, hallinnollisia ja muita asiakirjoja eri verkkosivustoilla ja rekistereissä.⁸ Monet näistä asiakirjoista ovat saatavilla komission asiakirjarekisterissä, delegoitujen säädösten ja täytäntöönpanosäädösten rekisterissä ja muissa pääsihteeristön hallinnoimissa komission toimintaan liittyvissä rekistereissä. Osa asiakirjoista on pääosastojen hallinnoimilla verkkosivuilla tai EUR-Lex-tietokannassa.

⁶ <https://www.ec.europa.eu/transparency/documents-request>

⁷ Vuonna 2021 apua annettiin 175 tapauksessa.

⁸ Lähteiden luettelo on saatavilla esimerkiksi seuraavalla sivustolla: https://commission.europa.eu/about-european-commission/service-standards-and-principles/transparency/access-documents/how-access-commission-documents_fi

Vuonna 2022 komission asiakirjarekisteriin lisättiin 12 196 uutta asiakirjaa (ks. liitteessä oleva taulukko 1), jotka kuuluivat seuraaviin luokkiin: C, COM, JOIN, OJ, P, PV, SEC tai SWD⁹.

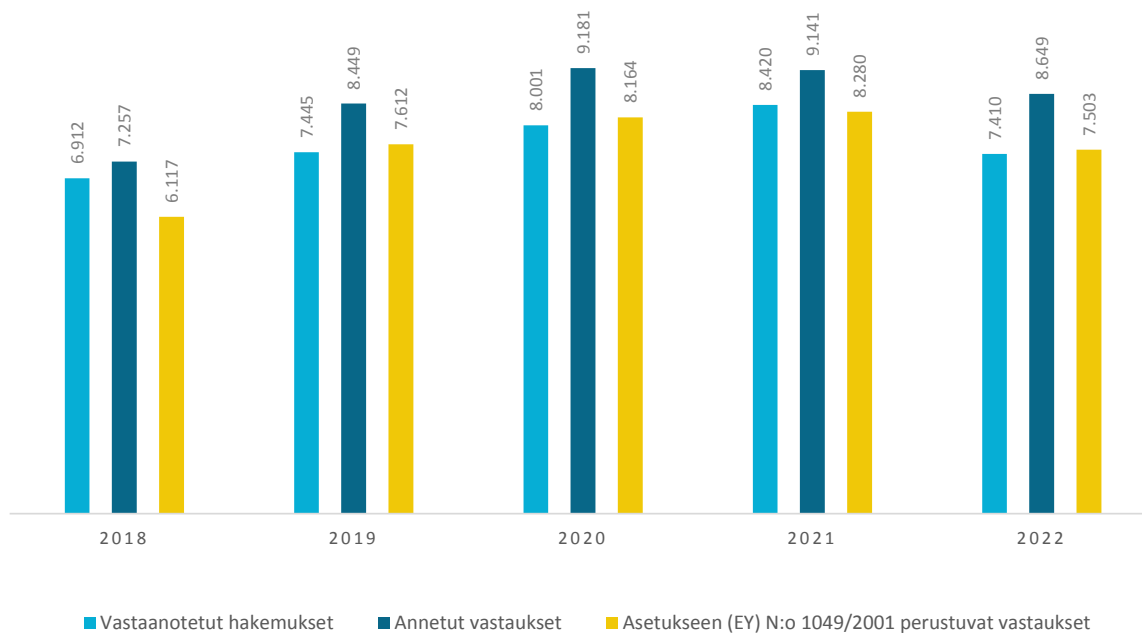
Europa-palvelimen ”Asiakirjojen saatavuus” -sivustolla¹⁰ vieraili 13 966 kävijää vuonna 2022. Sivuston katselukertojen määrä oli 32 685 (ks. liitteessä oleva taulukko 2).

3. ASIAKIRJOIHIN TUTUSTUMISTA KOSKEVIEN HAKEMUSTEN TARKASTELU

3.1. Hakemusten määrä¹¹ (liitteessä olevat taulukot 3 ja 4)

Kuten jäljempänä olevasta kaaviosta käy ilmi, alkuperäisten hakemusten määrä vuonna 2022 oli 7 410. Euroopan komissio antoi asetuksen (EY) N:o 1049/2001 nojalla 7 503 vastausta ja kaiken kaikkiaan 8 649 vastausta.¹²

ALKUPERÄISET HAKEMUKSET

⁹ Luokat ovat seuraavat: C: komission yksinomaiseen toimivaltaan kuuluvat säädökset, COM: komission lainsäädäntöehdotukset ja muut sen muille toimielimille toimittamat asiakirjat sekä niiden valmisteluun liittyvät asiakirjat, JOIN: komission ja korkean edustajan yhdessä antamat säädökset, OJ: komission kokousten esityslistat, P: komission puheenjohtajan päätökset, PV: komission kokousten pöytäkirjat, SEC: muihin luokkiin kuulumattomat komission asiakirjat ja SWD: komission yksiköiden valmisteluasiakirjat.

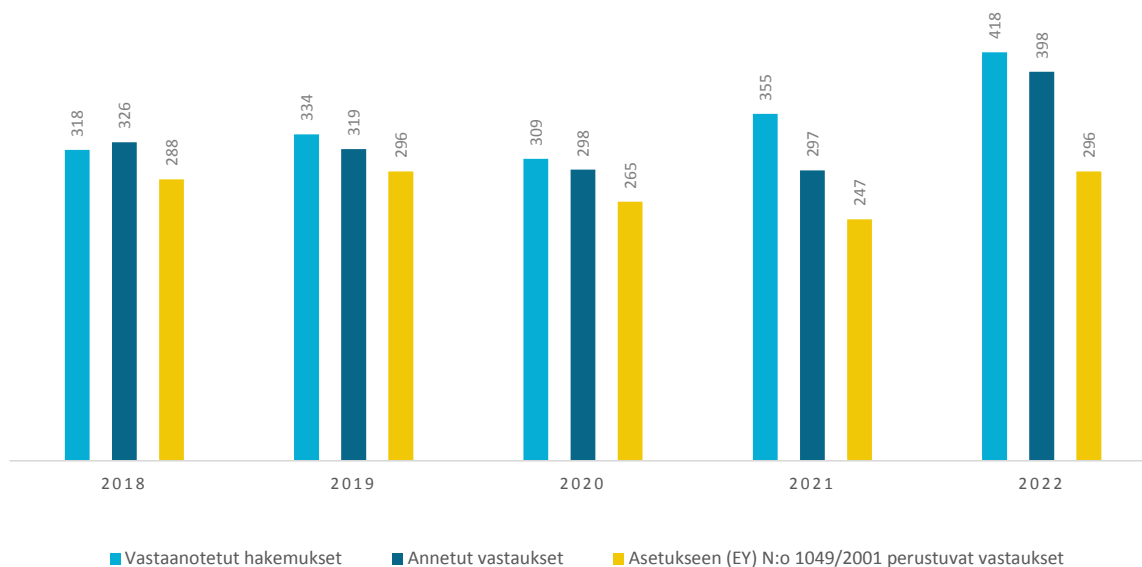
¹⁰ Asiakirjojen saatavuus -sivusto: https://commission.europa.eu/about-european-commission/service-standards-and-principles/transparency/access-documents_fi

¹¹ Liitteessä olevissa taulukoissa 6 ja 7 esitetään muita tilastoja hakijoiden yhteiskunnallisesta ja ammatillisesta profiilista ja maantieteellisestä alkuperästä.

¹² Vastausten lukumäärä sisältää Euroopan komission kaikenlaiset jatkotoimet, kuten asetuksen (EY) N:o 1049/2001 perustuvat vastaukset (myös tapaukset, joissa asiakirjoja ei ole komission hallussa) ja muiden säädösten nojalla annetut vastaukset (esimerkiksi hakemuksen sisällön tai hakijan aseman vuoksi), ja edellisten lisäksi tapaukset, joissa asian käsittely on lopetettu, koska hakijat eivät ole antaneet pyydettyjä selvennyksiä tai täyttäneet menettelyvaatimuksia.

Tapauksissa, joissa asiakirjaan tutustuminen oli eväty kokonaan tai osittain, Euroopan komissiolle tehtiin 418 uudistettua hakemusta vuonna 2022, eli määrä oli huomattavasti – lähes 17,8 prosenttia – suurempi kuin vuonna 2021. Euroopan komissio antoi asetuksen (EY) N:o 1049/2001 nojalla 296 vastausta ja yhteensä 398 vastausta.

UUDISTETUT HAKEMUKSET

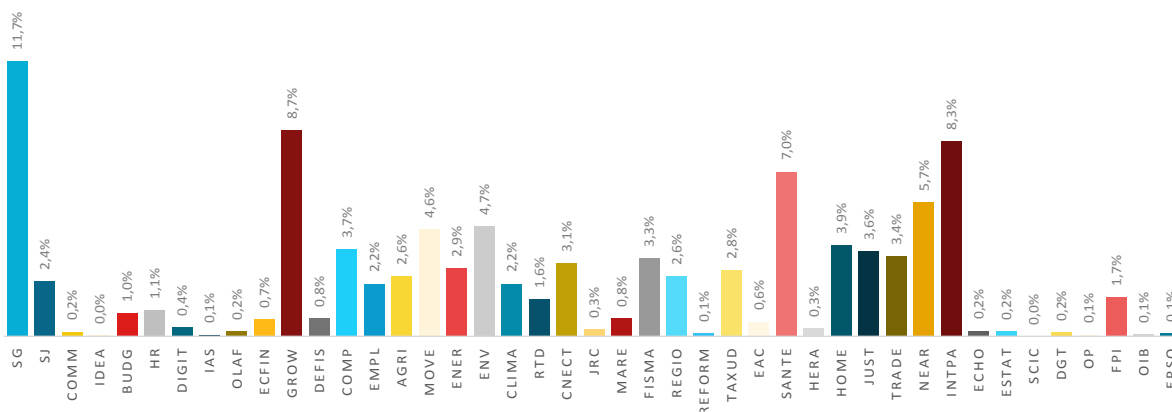

3.2. Hakemusten jakautuminen Euroopan komission osaston mukaan (liitteessä oleva taulukko 5)¹³

Vuonna 2022 pääsihteeristö vastaanotti eniten alkuperäisiä hakemuksia (11,7 %). Seuraavina olivat sisämarkkinoiden, teollisuuden, yrittäjyyden ja pk-yritystoiminnan pääosasto (8,7 %), kansainvälisten kumppanuuksien pääosasto (8,3 %), terveyden ja elintarviketurvallisuuden pääosasto (7 %) ja naapuruuspolitiikan ja laajentumisneuvottelujen pääosasto (5,7 %). Muiden yksittäisten Euroopan komission osastojen osuus oli enintään viisi prosenttia kaikista alkuperäisistä hakemuksista.

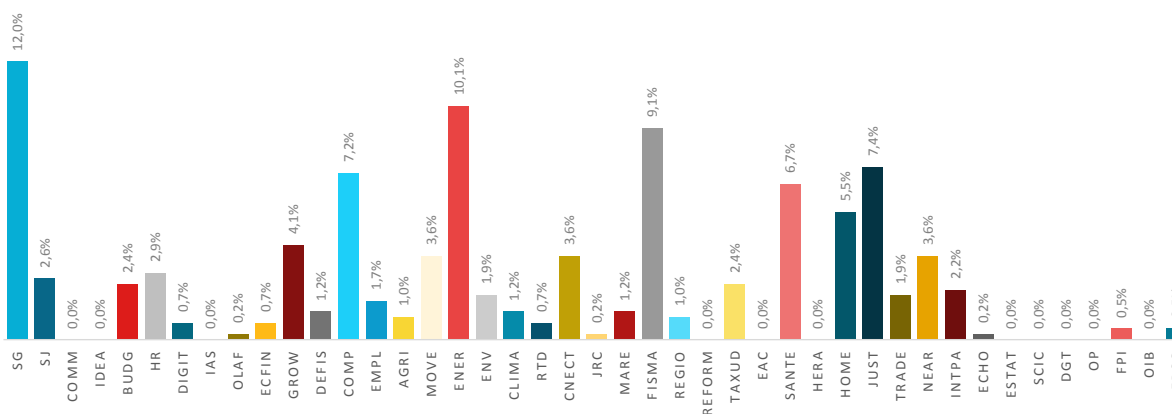
¹³ Jäljempänä esitetyt Euroopan petostentorjuntavirastoa (OLAF) koskevat tiedot liittyvät yksinomaan hakemuksiin tutustua viraston hallinnollisiin toimiin liittyviin asiakirjoihin, jotka tallennetaan GestDem- tai EASE-tietojärjestelmään. OLAFin tutkintatoimiin liittyviin asiakirjoihin tutustumista koskeviin hakemuksiin sovelletaan kyseisten asiakirjojen erityisen arkaluonteisuuden vuoksi asetuksen (EY) N:o 1049/2001 täytäntöönpanosta annettujen säännösten 3 artiklan kolmannen kohdan ja 4 artiklan mukaista eri menettelyä. Lisäksi on syytä korostaa, että Euroopan ulkosuhdehallinnon (EUH) perustamisen jälkeen ainoastaan ulkopoliittikan välineiden hallinnon asiakirjat ovat Euroopan komissiolla.

ALKUPERÄISET HAKEMUKSET 2022

Vuonna 2022 uudistettujen hakemusten osuus oli suurin pääsihteeristön alkuperäisten hakemusten vaiheessa käsittelemien tapausten osalta (12,0 %). Seuraavina olivat energian pääosasto (10,1 %), rahoitusvakauden, rahoituspalvelujen ja pääomamarkkinaunionin pääosasto (9,1 %), oikeus- ja kuluttaja-asioiden pääosasto (7,4 %), kilpailun pääosasto (7,2 %), terveyden ja elintarviketurvallisuuden pääosasto (6,7 %) sekä muuttoliike- ja sisäasioiden pääosasto (5,5 %). Muiden yksittäisten Euroopan komission osastojen osuus oli enintään viisi prosenttia kaikista uudistetuista hakemuksista.

UUDISTETUT HAKEMUKSET 2022

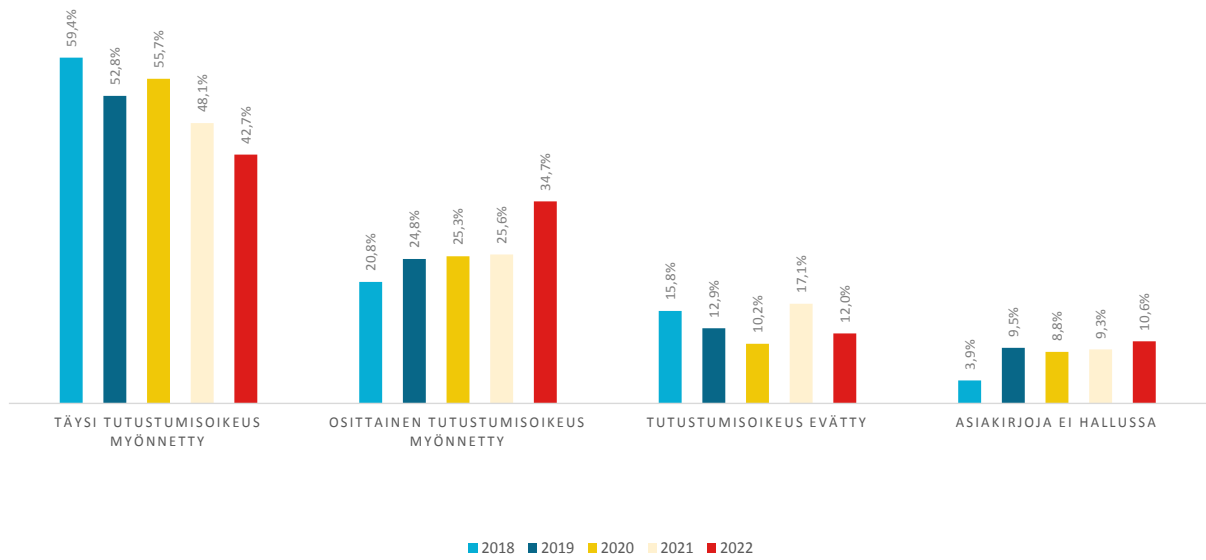
4. TUTUSTUMISOIKEudesta TEHTÄVIEN POIKKEUSTEN SOVELTAMINEN¹⁴

Asetuksessa (EY) N:o 1049/2001 säädettyyn tutustumisoikeuteen sovelletaan useita poikkeuksia, jotka vahvistetaan asetuksen 4 artiklassa. Tutustumisoikeuden epääminen kokonaan tai osittain on perusteltava vähintään yhdellä seuraavaksi lueteltavista poikkeuksista.

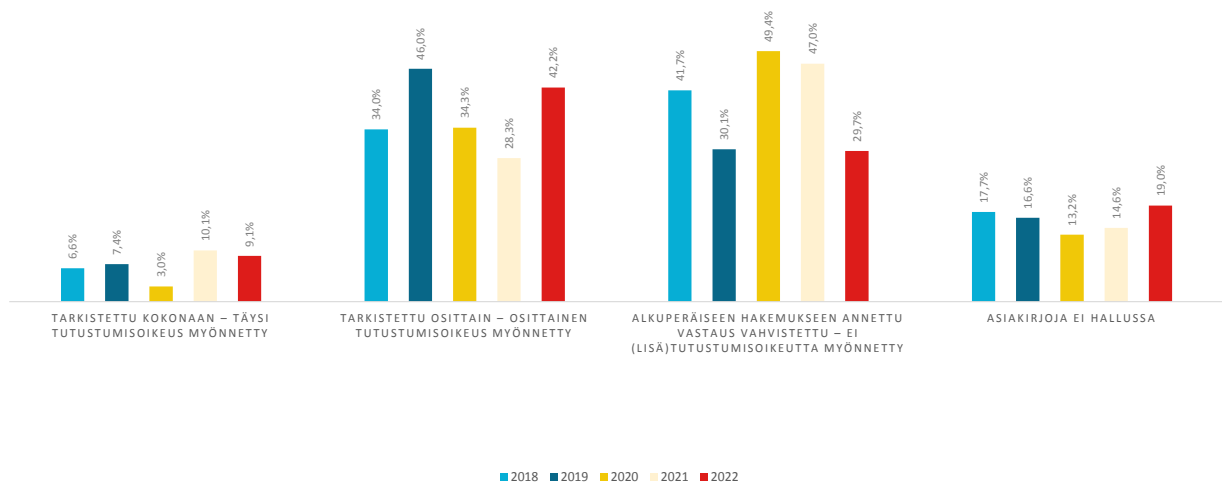
¹⁴ Luvussa 4 esitetyt vuotta 2022 koskevat tiedot kattavat vain 23. syyskuuta 2022 mennessä annetut vastaukset, koska tuolloin käytöstä poistetun sisäisen asiakirjoihin tutustumiseen tarkoitetun GestDem-sovelluksen tiedot on siirretty uuteen EASE-sovellukseen. EASE-tietojärjestelmään koodatut tiedot otetaan huomioon tulevissa vuosikertomuksissa.

4.1. Myönnetyn tutustumisoikeuden tyyppi (liitteessä olevat taulukot 8 ja 9)

ALKUPERÄISTEN HAKEMUSTEN VAIHE

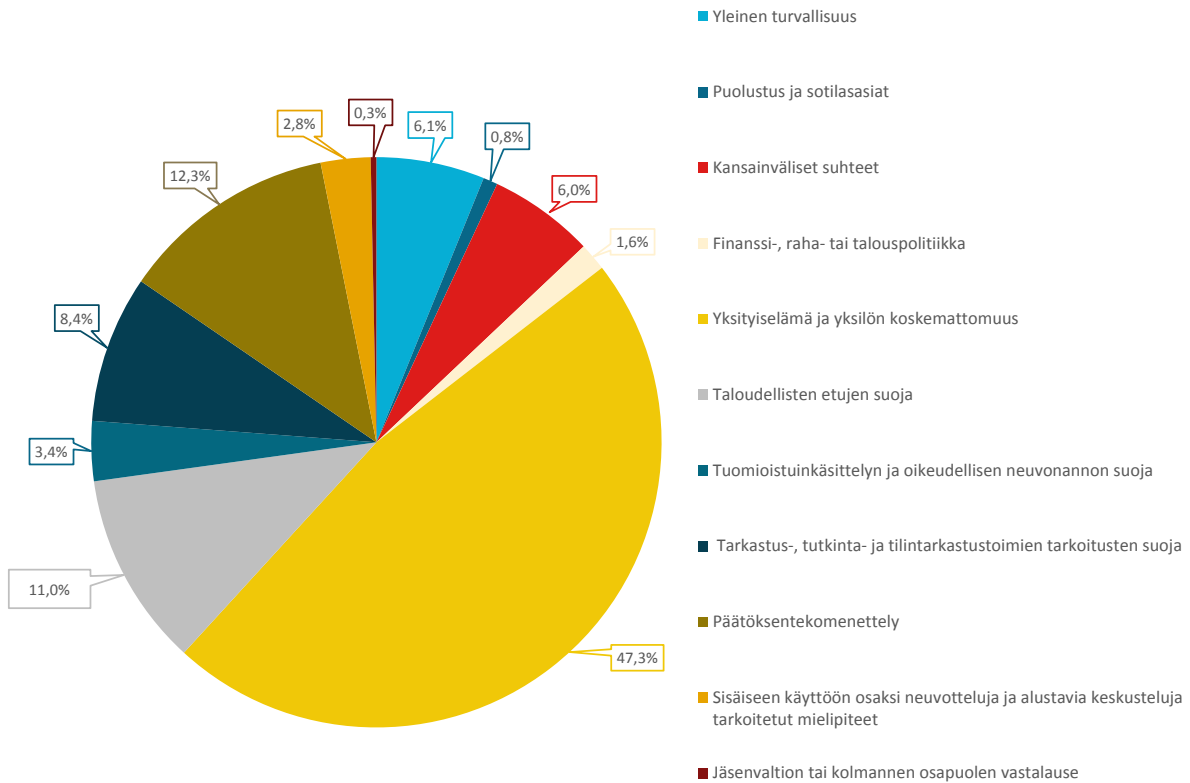

UUDISTETTUIJEN HAKEMUSTEN VAIHE

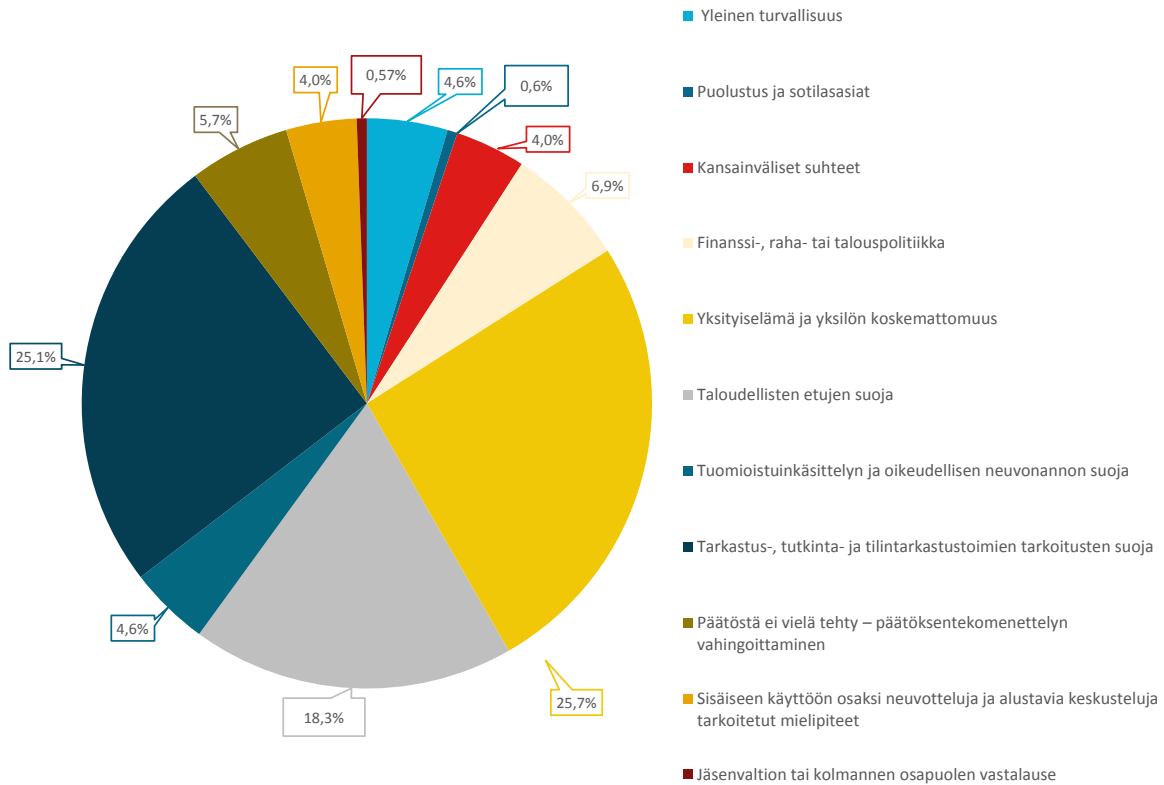
4.2. Tutustumisoikeutta koskevien poikkeusten käyttö¹⁵ (liitteessä oleva taulukko 10)

ALKUPERÄISTEN HAKEMUSTEN VAIHE 2022

¹⁵ Asetuksen (EY) N:o 1049/2001 4 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti. Luokkaa ”Jäsenvaltion tai kolmannen osapuolen vastalause” ei enää käytetä, koska se ei ole asetuksen (EY) N:o 1049/2001 4 artiklassa tarkoitettu poikkeus. Se on kuitenkin vielä mukana, sillä käytettävissä oleva raakadata ei kaikissa tapauksissa mahdollistanut asetuksen (EY) N:o 1049/2001 4 artiklassa säädettyjen poikkeusten mukaista jaottelua.

UUDISTETTUIJEN HAKEMUSTEN VAIHE 2022

5. KANTELUT EUROOPAN OIKEUSASIAMIEHELLE

Euroopan oikeusasiamies aloitti vuoden 2022 aikana 56 sellaisen kantelun käsittelyn, joissa asiakirjoihin tutustuminen oli kantelun pää- tai sivuasiana. Vuonna 2021 vastaavia käsittelyjä aloitettiin 41. Lisäksi vuonna 2022 saatiin päätökseen 44 kantelun käsittely; vuonna 2021 vastaava määrä oli 32.¹⁶

Euroopan oikeusasiamies havaitsi vuonna 2022 näissä asioissa hallinnollisia epäkohtia kahdessa 44:stä loppuun käsitellystä tapauksesta.¹⁷ Muiden 42 asian käsittely lopetettiin ilman huomautuksia tai parannusehdotuksia.

¹⁶ Tilastot koskevat Euroopan oikeusasiamiehen käsittelemiä asioita kaikkien komission osastojen osalta, Euroopan petostentorjuntavirastoa lukuun ottamatta.

¹⁷ Tapauksessa 1316/2021 kantelija pyysi oikeutta tutustua tekstiviesteihin ja muihin asiakirjoihin, jotka koskivat komission puheenjohtajan ja lääkeyhtiön toimitusjohtajan välisiä keskusteluja covid-19-rokotteiden ostamisesta. Komissio katsoi, että tekstiviestit eivät täytä asiakirjojen kirjaamista koskevia sisäisiä kriteerejä, koska niiden sisältö on lyhytikäinen. Oikeusasiamiehen näkemyksen mukaan se, että komissio ei yksilöinyt ja arvioinut näitä viestejä, oli hallinnollinen epäkohta. Tapauksessa 211/2022 kantelija pyysi komissiolta muun muassa oikeutta tutustua Kreikassa sijaitsevien edustajiensa sähköpostiviesteihin, jotka koskivat muuttoliikkeen tilannetta kahdella hotspot-alueella. Komissio vahvisti, että kantelijan pyytämiä sähköpostiviestejä ei enää ollut, koska ne poistettiin sovellettavan säilyttämiskäytännön mukaisesti, eivätkä ne täyttäneet asiakirjojen kirjaamista koskevia kriteerejä. Oikeusasiamiehen näkemyksen mukaan se, että komissio ei yksilöinyt ja arvioinut näitä sähköpostiviestejä, jotka olivat tuolloin yhä saatavilla, oli hallinnollinen epäkohta.

6. ASIAKIRJOIHIN TUTUSTUMISTA KOSKEVA UUSI OIKEUSKÄYTÄNTÖ

6.1. Unionin tuomioistuin

Unionin tuomioistuin antoi vuonna 2022 kaksi määräystä¹⁸ ja yhden tuomion¹⁹, jotka koskivat oikeutta tutustua asiakirjoihin asetuksen (EY) N:o 1049/2001 nojalla ja joissa Euroopan komissio oli asianosaisena.

Yhdessä tapauksessa unionin tuomioistuin määräsi poistamaan asian unionin tuomioistuimen rekisteristä sen jälkeen, kun kantaja oli päättänyt keskeyttää menettelyn.²⁰

Yhdessä tapauksessa se hylkäsi valituksen, jonka tutkittavaksi ottamisen edellytykset osittain selvästi puuttuivat ja joka oli osittain selvästi perusteeton.²¹

Yhdessä asiassa se kumosi unionin yleisen tuomioistuimen määräyksen siltä osin kuin unionin yleinen tuomioistuin jätti kanteen tutkimatta, palautti asian unionin yleiseen tuomioistuimeen ja hylkäsi lopulta valituksen muilta osin.²²

6.1.1. Menettelysääntöjen selventäminen

Unionin tuomioistuin muistutti, että hakijan ei tarvitse nimenomaisesti viitata asetukseen (EY) N:o 1049/2001, jotta asiakirjoihin tutustumista koskeva hakemus käsiteltäisiin tämän asetuksen nojalla, vaikka pyydetyt asiakirjat liittyisivät tutkimuksiin, joihin sovelletaan muuta erityislainsäädäntöä, johon hakija on mahdollisesti viitannut.²³

6.2. Unionin yleinen tuomioistuin

Vuonna 2022 unionin yleinen tuomioistuin antoi 26 tuomiota tai määräystä oikeudenkäynneissä, joissa Euroopan komissio oli asianosaisena ja jotka liittyivät päätöksiin oikeudesta tutustua asiakirjoihin asetuksen (EY) N:o 1049/2001 nojalla²⁴, kun vuonna 2021 tällaisia tuomioita annettiin 11.

¹⁸ Määräys 1.2.2022, *ViaSat, Inc. v. Euroopan komissio*, C-235/20 P, ECLI:EU:C:2022:94 ja määräys 19.5.2022, *TUIfly GmbH v. Euroopan komissio*, C-764/21 P, ECLI:EU:C:2022:407.

¹⁹ Tuomio 13.1.2022, *Liviu Dragnea v. Euroopan komissio*, C- 351/20 P, ECLI:EU:C:2022:8.

²⁰ Määräys *ViaSat, Inc. v. Euroopan komissio*, C-235/20 P, edellä mainittu lähde.

²¹ Määräys *TUIfly GmbH v. Euroopan komissio*, C-764/21 P, edellä mainittu lähde.

²² Tuomio *Liviu Dragnea v. Euroopan komissio*, C-351/20 P, edellä mainittu lähde.

²³ Tuomio *Liviu Dragnea v. Euroopan komissio*, C-351/20 P, edellä mainittu lähde, 71–75 kohta.

²⁴ Määräys 2.6.2022, *Bertalan Tóth v. Euroopan komissio*, T-17/22; määräys 17.8.2022, *Edward William Batchelor v. Euroopan komissio*, T-85/18; määräys 8.11.2022, *Hahn Rechtsanwältin PartG mbB v. Euroopan komissio*, T-87/22; määräys 8.6.2022, *Unkari v. Euroopan komissio*, T-104/22 R; määräys 25.3.2022, *Hans-Wilhelm Saure v. Euroopan komissio*, T-151/21, ECLI:EU:T:2022:208; määräys 6.4.2022, *Hans-Wilhelm Saure v. Euroopan komissio*, T-154/21, ECLI:EU:T:2022:231; määräys 12.10.2022, *Hans-Wilhelm Saure v. Euroopan komissio*, T-165/22; määräys 18.3.2022, *Hans-Wilhelm Saure v. Euroopan komissio*, T-232/21; määräys 5.10.2022, *Andrea Homoki v. Euroopan komissio*, T-517/19 INTP; määräys 13.5.2022, *Patrick Swords v. Euroopan komissio*, T-586/21, ECLI:EU:T:2022:294; määräys 22.11.2022, *Validity Foundation v. Euroopan komissio*, T-640/20; määräys 12.5.2022, *ClientEarth AISBL v. Euroopan komissio*, T-661/21, ECLI:EU:T:2022:286; määräys 1.3.2022, *Smart Kid S.A. v. Euroopan komissio*, T-712/21; määräys 14.9.2022, *Liviu Dragnea v. Euroopan komissio*, T-738/18 RENV ja määräys 6.7.2022, *ClientEarth AISBL v. Euroopan komissio*, T-792/21 ja tuomio 19.10.2022, ”Sistem ecologica”, production, trade and services d.o.o. Srbac v. Euroopan komissio, T-81/21, ECLI:EU:T:2022:641; tuomio 2.3.2022, *Huhtamaki Sàrl v. Euroopan komissio*, T-134/20, ECLI:EU:T:2022:100; tuomio 28.9.2022, *Agrofert, a.s. v. Euroopan parlamentti*, T-174/21, ECLI:EU:T:2022:586; tuomio 5.10.2022, *Ondrej Múka v. Euroopan komissio*, T-214/21, ECLI:EU:T:2022:607; tuomio 5.10.2022, *Giorgio Basaglia v.*

Kumoamiskanne hylättiin seitsemässä asiassa.²⁵ Viidessä asiassa unionin yleinen tuomioistuin katsoi, että lausunnon antaminen ei ollut tarpeen.²⁶ Kuudessa asiassa kanne hylättiin, koska sen tutkittavaksi ottamisen edellytykset puuttuivat²⁷ tai ne puuttuivat selvästi²⁸. Yhdessä asiassa unionin yleinen tuomioistuin katsoi, että lausunnon antaminen ei ollut tarpeen, ja hylkäsi kanteen muilta osin.²⁹ Kahdessa asiassa se katsoi, että lausunnon antaminen ei ollut tarpeen, ja hylkäsi kanteen, koska sen tutkittavaksi ottamisen edellytykset puuttuivat³⁰ tai ne puuttuivat selvästi³¹.

Yhdessä asiassa unionin yleinen tuomioistuin kumosi päätöksen.³² Yhdessä asiassa se katsoi, että osasta kannetta ei ollut tarpeen antaa lausuntoa, määräsi riidanalaisen päätöksen kumottavaksi siltä osin kuin siinä evätään oikeus tutustua kyseisiin asiakirjoihin ja hylkäsi kanteen muilta osin.³³ Yhdessä asiassa se määräsi riidanalaisen päätöksen kumottavaksi ja hylkäsi kanteen muilta osin.³⁴

Yhdessä asiassa se määräsi poistamaan asian unionin yleisen tuomioistuimen rekisteristä sen jälkeen, kun kantaja oli päättänyt keskeyttää menettelyn.³⁵

Yhdessä asiassa se lykkäsi Euroopan komission päätöstä, joka koski oikeutta Unkarin viranomaisilta peräisin oleviin asiakirjoihin tutustumiseen koskevaa uudistettua hakemusta, siltä osin kuin kyseisellä päätöksellä annetaan mahdollisuus tutustua kyseisiltä viranomaisilta peräisin oleviin asiakirjoihin.³⁶

Euroopan komissio, T-257/21, ECLI:EU:T:2022:608; tuomio 14.9.2022, *Pollinis France v. Euroopan komissio*, yhdistetyt asiat T-371/20 ja T-554/20, ECLI:EU:T:2022:556; tuomio 7.9.2022, *Hans-Wilhelm Saure v. Euroopan komissio*, T-448/21, ECLI:EU:T:2022:525; tuomio 6.4.2022, *Hans-Wilhelm Saure v. Euroopan komissio*, T-506/21, ECLI:EU:T:2022:225; tuomio 12.10.2022, *Hans-Wilhelm Saure v. Euroopan komissio*, T-524/21, ECLI:EU:T:2022:632; tuomio 1.6.2022, *Algebris (UK) ja Anchorage Capital Group v. Euroopan komissio*, T-570/17, ECLI:EU:T:2022:314 ja tuomio 7.9.2022, *Hans-Wilhelm Saure v. Euroopan komissio*, T-651/21, ECLI:EU:T:2022:526.

²⁵ Tuomio ”Sistem ecologica” production, trade and services d.o.o. Srbac v. Euroopan komissio, T-81/21, edellä mainittu lähde; tuomio *Ondrej Múka v. Euroopan komissio*, T-214/21, edellä mainittu lähde; tuomio *Giorgio Basaglia v. Euroopan komissio*, T-257/21, edellä mainittu lähde; tuomio *Hans-Wilhelm Saure v. Euroopan komissio*, T-448/21, edellä mainittu lähde; tuomio *Hans-Wilhelm Saure v. Euroopan komissio*, T-506/21, edellä mainittu lähde; tuomio *Algebris (UK) ja Anchorage Capital Group v. Euroopan komissio*, T-570/17, edellä mainittu lähde ja *Hans-Wilhelm Saure v. Euroopan komissio*, T-651/21, edellä mainittu lähde.

²⁶ Ne ovat määräys *Bertalan Tóth v. Euroopan komissio*, T-17/22, edellä mainittu lähde; määräys *Patrick Swords v. Euroopan komissio*, T-586/21, edellä mainittu lähde; määräys *ClientEarth AISBL v. Euroopan komissio*, T-661/21, edellä mainittu lähde; määräys *Liviu Dragnea v. Euroopan komissio*, T-738/18 RENV, edellä mainittu lähde ja määräys *ClientEarth AISBL v. Euroopan komissio*, T-792/21, edellä mainittu lähde.

²⁷ Ne ovat määräys *Edward William Batchelor v. Euroopan komissio*, T-85/18, edellä mainittu lähde; määräys *Hans-Wilhelm Saure v. Euroopan komissio*, T-165/22, edellä mainittu lähde ja määräys *Andrea Homoki v. Euroopan komissio*, T-517/19 INTP, edellä mainittu lähde.

²⁸ Ne ovat määräys *Hans-Wilhelm Saure v. Euroopan komissio*, T-151/21, edellä mainittu lähde; määräys *Hans-Wilhelm Saure v. Euroopan komissio*, T-154/21, edellä mainittu lähde ja *Smart Kid S.A. v. Euroopan komissio*, T-712/21, edellä mainittu lähde.

²⁹ Tuomio *Agrofert, a.s. v. Euroopan parlamentti*, T-174/21, edellä mainittu lähde.

³⁰ Määräys *Validity Foundation v. Euroopan komissio*, T-640/20, edellä mainittu lähde.

³¹ Määräys *Hans-Wilhelm Saure v. Euroopan komissio*, T-232/21, edellä mainittu lähde.

³² Tuomio *Pollinis France v. Euroopan komissio*, yhdistetyt asiat T-371/20 ja T-554/20, edellä mainittu lähde.

³³ Tuomio *Hans-Wilhelm Saure v. Euroopan komissio*, T-524/21, edellä mainittu lähde.

³⁴ Tuomio *Huhtamaki Sàrl v. Euroopan komissio*, T-134/20, edellä mainittu lähde.

³⁵ Määräys *Hahn Rechtsanwàlte PartG mbB v. Euroopan komissio*, T-87/22, edellä mainittu lähde.

³⁶ Määräys *Unkari v. Euroopan komissio*, T-104/22 R, edellä mainittu lähde.

Unionin yleisellä tuomioistuimella oli vuoden 2022 aikana kehitetyssä oikeuskäytännössä tilaisuus selventää asetuksen (EY) N:o 1049/2001 täytäntöönpanosta johtuvia aineellisiin säännöksiin liittyviä seikkoja ja menettelynäkökohtia.

6.2.1. Aineellisten sääntöjen selventäminen

Unionin yleinen tuomioistuin selvensi vuonna 2022 aineellisia säännöksiä, jotka koskivat kaupallisten etujen³⁷, tuomioistuinkäsittelyn³⁸, oikeudellisen neuvonannon³⁹ ja toimielimen päätöksentekomenettelyn⁴⁰ suojaa. Lisäksi unionin yleinen tuomioistuin selvensi edelleen ylivoimaisen yleisen edun käsitettä⁴¹ ja yleistä luottamuksellisuusolettamaa⁴².

6.3. Euroopan komissiota vastaan vuonna 2022 nostetut uudet kanteet

Vuonna 2022 unionin tuomioistuimissa nostettiin 11 kannetta, joissa Euroopan komissio oli osallisena, kun taas vuonna 2021 nostettiin 27 kannetta.

Niistä yhdeksän koski unionin yleisessä tuomioistuimessa nostettuja kanteita⁴³, joista kolme päätettiin jo vuonna 2022 edellä mainituilla määräyksillä⁴⁴.

Vastaavasti unionin yleisen tuomioistuimen tuomioon haettiin muutosta unionin tuomioistuimelta kahdessa asiassa, joissa Euroopan komissio oli asianosaisena.⁴⁵ Yksi niistä päätettiin jo vuonna 2022 edellä mainitulla määräyksellä.⁴⁶

³⁷ Tuomio *Hans-Wilhelm Saure v. Euroopan komissio*, T-651/21, edellä mainittu lähde, 108 kohta.

³⁸ Tuomio *Hans-Wilhelm Saure v. Euroopan komissio*, T-524/21, edellä mainittu lähde, 45–47, 49 ja 60 kohta.

³⁹ Tuomio *Hans-Wilhelm Saure v. Euroopan komissio*, T-651/21, edellä mainittu lähde, 64–65 kohta.

⁴⁰ Tuomio *Pollinis France v. Euroopan komissio*, yhdistetyt asiat T-371/20 ja T-554/20, edellä mainittu lähde, 97, 111–113, 116–117, 125–127, 131 ja 134–136 kohta; tuomio *Hans-Wilhelm Saure v. Euroopan komissio*, T-448/21, edellä mainittu lähde, 77 kohta ja tuomio *Hans-Wilhelm Saure v. Euroopan komissio*, T-651/21, edellä mainittu lähde, 87 kohta.

⁴¹ Tuomio *Hans-Wilhelm Saure v. Euroopan komissio*, T-651/21, edellä mainittu lähde, 42, 66 ja 90 kohta.

⁴² Tuomio *Huhtamaki Sàrl v. Euroopan komissio*, T-134/20, edellä mainittu lähde, 59–60, 71–73, 75 ja 78 kohta; tuomio *Agrofert, a.s. v. Euroopan parlamentti*, T-174/21, edellä mainittu lähde, 92–94 kohta; tuomio *Ondrej Múka v. Euroopan komissio*, T-214/21, edellä mainittu lähde, 55 kohta ja tuomio *Hans-Wilhelm Saure v. Euroopan komissio*, T-651/21, edellä mainittu lähde, 105 kohta.

⁴³ Asia *Bertalan Tóth v. Euroopan komissio*, T-17/22, edellä mainittu lähde; asia *Asesores Comunitarios, SL v. Euroopan komissio*, T-77/22; asia *Hahn Rechtsanwàlte PartG mbB v. Euroopan komissio*, T-87/22, edellä mainittu lähde; asia *Unkari v. Euroopan komissio*, T-104/22; asia *Hans-Wilhelm Saure v. Euroopan komissio*, T-165/22, edellä mainittu lähde ja asia *TotalEnergies Marketing Nederland NV v. Euroopan komissio*, T-332/22; asia *Herbert Smith Freehills LLP v. Euroopan komissio*, T-570/22; asia *Veneziana Energia Risorse Idriche Territorio Ambiente Servizi SpA v. Euroopan komissio*, T-602/22 ja asia *Paola Primicerj v. Euroopan komissio*, T-612/22.

⁴⁴ Määräys *Bertalan Tóth v. Euroopan komissio*, T-17/22, edellä mainittu lähde; määräys *Hahn Rechtsanwàlte PartG mbB v. Euroopan komissio*, T-87/22, edellä mainittu lähde ja määräys *Hans-Wilhelm Saure v. Euroopan komissio*, T-165/22, edellä mainittu lähde.

⁴⁵ Asia *Pollinis France v. Euroopan komissio*, C-726/22 P ja asia *TUIFLY GmbH v. Euroopan komissio*, C-764/21 P, edellä mainittu lähde.

⁴⁶ Määräys *TUIfly GmbH v. Euroopan komissio*, C-764/21 P, edellä mainittu lähde.